

Міністерство освіти і науки України

**ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
БІЗНЕС-КОЛЕДЖ**

СЕРТИФІКАТ УЧАСНИКА

підтверджує, що

Інна ТОМАШУК

взяв(ла) участь у роботі XV Всеукраїнської
науково-практичної конференції

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ»**

Тези виступу розміщено на офіційному сайті
Черкаського державного бізнес-коледжу
<http://csbc.edu.ua/documents/student/190423.pdf>

Т.в.о. директора ЧДБК
професор, д.е.н.

Олег КУКЛІН

19-20 квітня 2023 р., м.Черкаси

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ**

XV Всеукраїнська науково-практична конференція

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

Програма

**19-20 квітня 2023 р.
м. Черкаси**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету – **АЗЬМУК Надія** – доцент, д-р. екон. наук, заступник директора з навчально-методичної роботи Черкаського державного бізнес-коледжу, голова організаційного комітету.

Члени оргкомітету:

КУЗНЕЦОВА Наталія – доцент, канд. екон. наук, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Черкаського державного бізнес-коледжу;

ЗДІР Віктор – канд. екон. наук, завідувач кафедри обліку та фінансів Черкаського державного бізнес-коледжу;

ПІСКОВА Світлана – завідувач відділення підприємництва та маркетингу Черкаського державного бізнес-коледжу;

ГМИРЯ Вікторія – доцент, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Черкаського державного бізнес-коледжу;

БОРОВИК Тетяна – відповідальний секретар.

Календар конференції:

19 квітня 2023 р.

9.30-9.50 **Онлайн-реєстрація за посиланням:**

<https://us02web.zoom.us/j/82733921745?pwd=RkJlQlR3WW4yOTVldjIOWmQ3OFBjUT09>

Ідентифікатор конференції: 827 3392 1745

Код доступу: csbc

9.50-10-00	Вступне слово. АЗЬМУК Надія – доцент, д-р. екон. наук, заступник директора з навчально-методичної роботи Черкаського державного бізнес-коледжу, голова організаційного комітету
10.00-11.30	Пленарне засідання
11.30-13.00	Перерва
13.00-15.30	Секційні засідання
15.30-16.00	Підсумкова дискусія

20 квітня 2023 р.

10.00-11.30	Підведення підсумків конференції. Прийняття рекомендацій конференції
11.30-12.00	Закриття конференції. Заключне слово голови організаційного комітету конференції, доцента, доктора економічних наук Азьмук Надії Анатоліївни, заступника директора з навчально-методичної роботи

Регламент конференції:

Доповіді на пленарному засіданні – 5-10 хвилин

Доповіді на секційних засіданнях – 5-7 хвилин

Виступи у дискусіях – до 5 хвилин

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Модератор: доцент, д-р. екон. наук Азьмук Надія Анатоліївна

10.00-10.10	ПОЛЩУК Вадим Григорович , канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Луцький національний технічний університет <i>Тема виступу:</i> Дослідження ринку кредитних ресурсів України в умовах сучасних викликів
10.10-10.20	МАЗУР Анастасія Вікторівна , аспірант, Львівський національний університет імені Івана Франка <i>Тема виступу:</i> Діяльність і виклики стартапів в Україні у воєнний час
10.20-10.30	КУЗНЕЦОВА Наталія Богданівна , канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, Черкаський державний бізнес-коледж <i>Тема виступу:</i> Вплив російської воєнної агресії на демографічну ситуацію в Україні
10.30-10.40	ХРИСТОФОРОВА Поліна , студентка кафедри економіки та фінансів підприємства, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ <i>Тема виступу:</i> Воєнні виклики для української промисловості
10.40-10.50	КРУПСЬКИЙ Олександр Петрович , канд. психол. наук, доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара <i>Тема виступу:</i> Використання сторітелінгу в цифровій епосі: можливості та обмеження
10.50-11.00	БАРАБАНОВА Дар'я , студентка кафедри бізнесу, менеджменту і адміністрування, Державний біотехнологічний університет, м. Харків <i>Тема виступу:</i> Управління ресурсним потенціалом підприємства в умовах цифровізації
11.00-11.10	ГОЛОВКІНА Марина , студентка відділення галузевого машинобудування та адміністрування, Відокремлений структурний підрозділ «Смілянський технологічний фаховий коледж Національного університету харчових технологій <i>Тема виступу:</i> Тенденції розвитку креативної економіки у світі та в Україні
11.10-11.20	ЗДІР Віктор Анатолійович , канд. екон. наук, завідувач кафедри обліку та фінансів Черкаський державний бізнес-коледж <i>Тема виступу:</i> Ринок фінансових послуг в Україні: проблеми та тенденції розвитку
11.20-11.30	ПОЛЩУК Антоніна , студентка кафедри обліку та фінансів, Черкаський державний бізнес-коледж <i>Тема виступу:</i> Фінансова безпека України в період воєнного стану
11.30-11.40	МОЛЯКА Марія , студентка кафедри обліку та фінансів, Черкаський державний бізнес-коледж <i>Тема виступу:</i> Роль банків під час війни в Україні

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 1. УКРАЇНА КРИЗЬ ПРИЗМУ ГЛОБАЛЬНИХ СВІТОВИХ ТРЕНДІВ: РИЗИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Модератор: доцент, д-р екон. наук Азьмук Надія Анатоліївна

<i>BILYK Veronika</i>	Current Trends and Perspectives of the Development of Small and Medium-Sized Businesses in Ukraine
<i>БОРОВИК Тетяна</i>	Підготовка конкурентоздатного фахівця в умовах глобальних викликів
<i>ВАСИЛЬЧУК Євген</i>	Дорогоцінні метали як довгострокова інвестиція
<i>ВОЛОБУЄВ Микола</i>	Відродження промисловості України шляхом удосконалення управління трудовими ресурсами та організації виробництва через впровадження передових технологій
<i>ГВОЗДІЙ Валентин</i>	Наукові підходи до дослідження забезпечення економічного зростання підприємства
<i>ГАПОНЧИК Ірина</i>	Державна регіональна політика в Україні: особливості формування та виклики її реалізації
<i>ДЕРЕВ'ЯНКО Максим БАЛАН Дар'я</i>	Теорія та термінологія прийняття рішень з конкретним фокусом на процес вибору стратегічного постачальника
<i>КОТЛЯРОВ Євген</i>	Пропозиції щодо побудови регіонального ринку теплоенергії
<i>ПАВЛЮКОВСЬКИЙ Олександр</i>	Енергетична безпека та роль України на світових енергетичних ринках
<i>ПАРХОМЕНКО Аліна</i>	Тінізація економіки України та заходи з її протидії
<i>ФЕСЕНКО Вікторія</i>	Якість життя населення
<i>ЧОРНА Анастасія</i>	Фінансово-економічні аспекти національної безпеки України
<i>ШЕВЧЕНКО Олександра</i>	Цифрова економіка: її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки
<i>WAŚIK Natalia WAŚIK Damian</i>	Economic Freedom and the Essence of the Ban on Advertising the Pharmacy and Pharmaceutical Services

Дискусія

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 2. ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Модератор: доцент, д-р. екон. наук, Кузнецова Наталія Богданівна

<i>БОЙКО Таїсія</i>	Втрати національного багатства України, зумовлені російською агресією
<i>КЛИМЕНКО Катерина</i> <i>САВОСТЬЯНЕНКО Максим</i>	Актуалізація пріоритетів співробітництва України з МВФ для повоєнного відновлення
<i>КОСТЮК Оксана</i>	Особливості ведення бухгалтерського обліку на підприємствах лісової галузі в умовах воєнного стану
<i>КОТЛЯР Анна</i>	Вплив війни на інфляцію в Україні
<i>НОСЕНКО Вадим</i>	Вплив російської агресії проти України на розвиток світової торгівлі
<i>ОНИЩЕНКО Анна</i>	Динаміка валютного курсу та валютно-курсова політика Національного банку України під час війни
<i>РОДНАЯ Анна</i>	Міграційні виклики для України під час воєнного стану та шляхи їх подолання
<i>СІДЕНКО Наталія</i>	Стан і розвиток логістичних центрів у кризових умовах
<i>ФІЛЬШИНА Вікторія</i>	Вплив російсько-української війни на ринок електронної торгівлі
<i>ШЕВЧУК Олександра</i>	Вплив війни на зовнішньоторговельну сферу України

Дискусія

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 3. СУЧАСНИЙ МАРКЕТИНГ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Модератор: викладач-методист Піскова Світлана Петрівна

<i>БІЖКО Вікторія</i>	Шляхи удосконалення брендингу продовольчої продукції в Україні
<i>БОНДАРЄВА Анастасія</i>	Використання PEST-аналізу на прикладі підприємства з виробництва продажу молочної продукції з козиного молока «О'ферма»
<i>БУЗЬКО Альона</i>	Вплив зовнішнього середовища на формування маркетингових стратегій промислових підприємств в Україні
<i>ГВОЗД Мирослава</i>	Маркетинг впливу як комунікаційний інструмент просування товарів у медіа просторі
<i>ЗЛОТЯ Ірина</i>	Роль SEO-оптимізації для удосконалення комунікаційної

	політики
<i>КОВАЛЬ Олена</i>	Проблеми та перспективи розвитку міжнародного маркетингу в умовах глобалізації
<i>КРУПСЬКИЙ Олександр СТАСЮК Юлія</i>	Використання сторітелінгу в цифровій епосі: можливості та обмеження
<i>ЛІСЯНСЬКА Карина</i>	Принципи управління підприємством на засадах інноваційного маркетингу
<i>ЛЕПЕТИНСЬКА Аліна</i>	Управління виробничим потенціалом підприємства
<i>ПИНТЯ Владислав</i>	Основні аспекти розвитку маркетингової комунікації у підприємницькій діяльності

Дискусія

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 4. ФІНАНСОВЕ ТА БУХГАЛТЕРСЬКО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Модератор: канд. екон. наук, Здр Віктор Анатолійович

<i>ВЛАСЮК Світлана</i>	Фінансова політика як інструмент регулювання аграрного сектору економіки
<i>ВУГМАН Олександр</i>	Методичні підходи до оцінювання ефективності використання капіталу підприємства
<i>ZHURAVEL Kateryna</i>	The Financial Sector of Ukraine in the Conditions of Martial Law
<i>ЄМСЕНКО Вікторія</i>	Особливості оподаткування та подання звітності під час воєнного стану
<i>КОРНІЄНКО Руф</i>	Проблеми та шляхи врегулювання стану валютного ринку України в умовах воєнного часу
<i>ЛЕВЧЕНКО Ірина</i>	Амортизація активів під час воєнного стану
<i>МИРОШНИЧЕНКО Світлана</i>	Особливості оцінки поточних фінансових інвестицій на прикладі діючого підприємства
<i>МИРОШНИЧЕНКО Світлана ЧЕРЕВАНЬ Анастасія</i>	Впровадження електронних грошей на підприємстві: характеристика та механізм обліку
<i>ПОСТОЛОВКА Діана</i>	Фінансова стратегія як пріоритетна складова фінансового планування діяльності суб'єктів господарювання
<i>ФІМЯР Світлана ЛАНОВСЬКИЙ Євгеній</i>	Сутність та роль витрат в операційному циклі підприємства

Дискусія

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 5. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Модератор: канд. екон. наук, Дернова Ірина Анатоліївна

<i>БОГАЧ Олена</i>	Основні напрями цифровізації економіки
<i>VITRIAK Vitalii</i>	Critical Thinking as a Key Professional Competence of a Modern IT Specialist
<i>ГРОИМЧУК Сніжана</i>	Цифрова трансформація України в умовах війни
<i>YEVDOKYMOV Serhii</i>	Development of a Cargo Drone Control System on the Basis of a Convolutional Neural Network
<i>КРАВЧУК Каріна</i>	Нормативне регулювання цифрової економіки
<i>КРУГЛОВ Віталій</i>	Сучасні підходи до політики цифрової трансформації економіки
<i>LYTVYN Daria</i>	Soft Skills in Designers' Professiogram
<i>МЕГИК Юлія</i>	Трансформація HR-технологій під впливом цифровізації
<i>МІЩУК Євгенія</i>	Роль цифровізації у прийнятті управлінських рішень державними посадовими особами
<i>МОТРИЧ Анна</i> <i>ГОНЧАРЕНКО Олександр</i>	Виклики та переваги цифровізації економіки
<i>ПОБІДЬОННА Яна</i>	Цифровізація агропродовольчого виробництва як невід'ємна складова сталого розвитку галузі
<i>ШАФОРЕНКО Ігор</i>	Сучасні аспекти прийняття рішень з управління бізнес-процесами ІТ підприємства
<i>ШАФОРЕНКО Святослав</i>	Сучасні підходи до управління процесом підбору персоналу з використанням цифрових технологій

Дискусія

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 6. КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК НОВА МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Модератор: доцент, канд. екон. наук, Гмиря Вікторія Петрівна

<i>БАРАБАШ Леся</i>	Податкова система України в середовищі креативної економіки
<i>ЖЕЙКОВ Дмитро</i>	Креативна економіка як нова модель економічного розвитку
<i>ЄЖЕЛИЙ Юрій</i>	Засади функціонування креативної економіки в умовах глобалізації
<i>ŻYWUCKA – KOZŁOWSKA</i> <i>Elżbieta</i>	Creative Economy
<i>КУЗНЕЦОВА Ксенія</i>	Напрями підвищення ефективності управління людськими ресурсами підприємств
<i>КАПУСТА Анна</i>	Креативний сектор економіки України в

	умовах сучасних викликів
<i>СОКІЛ Ірина</i>	Креативна економіка як нова модель економічного розвитку в Україні
<i>ТОМАШУК Іван</i>	Тенденції розвитку креативних індустрій на сільських територіях
<i>ТОМАШУК Інна</i>	Креативна економіка як основа розвитку світової економіки
<i>ТОМАШУК Ірина</i>	Розвиток фінансових технологій як фактор модернізації фінансової системи
<i>ТУРПІТЬКО Борис</i>	Стратегічні засади визначення економічних результатів за постіндустріальних умов діяльності підприємства

Дискусія

20 квітня 2023 р.

(10.00-11-30)

Заключне пленарне засідання

Підведення підсумків конференції. Прийняття рекомендацій конференції

Закриття конференції. **Заключне слово** голови організаційного комітету конференції, доцента, доктора економічних наук Азьмук Надії Анатоліївни, заступника директора з навчально-методичної роботи

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Інна Томашук

tomashuk.inna@ukr.net

Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
д.ф.е., старший викладач кафедри економіки та підприємницької діяльності

Все більша частка вартості в світі створюється на стадії досліджень і розробок, маркетингу, обслуговування. Знання сприяють виникненню нових видів діяльності, виробництв рушійною технологій, соціального розвитку та забезпечення добробуту і якості життя людей. Нові технології сприяють прискоренню виробництва нового знання і, як наслідок, економіка перетворюється в систему, що функціонує на основі обміну знаннями і супроводжується їх взаємною оцінкою.

У даному контексті, провідні економісти відводять креативності велику роль в економічному, культурному, соціальному розвитку країн. «Креативність» з перекладу означає «творчість» або «створення з нуля».

Сучасна економічна система як в розвинених країнах, так і в країнах так званого наздоганяючого розвитку, усе більшою мірою розвиваються у напрямі інтелектуалізації економіки, головним результатом якої є нові ідеї, що комерціалізуються в інновації, особливо це помітно у творчій сфері людської діяльності.

Ознаки креативної економіки:

- безперервний інноваційний розвиток, суттєва роль людського капіталу в інноваційному розвитку країни;
- інвестиції в нові товари, послуги, технології, розвиток людини;
- велика частка наукомісткої продукції у ВВП; конкуренція на основі інновацій;
- спеціалізація та кооперація у сфері інноваційної діяльності господарюючих суб'єктів;
- захист об'єктів інтелектуальної власності. У табл. 1 наведено класифікацію креативних індустрій.

Таблиця 1

Класифікація креативних індустрій

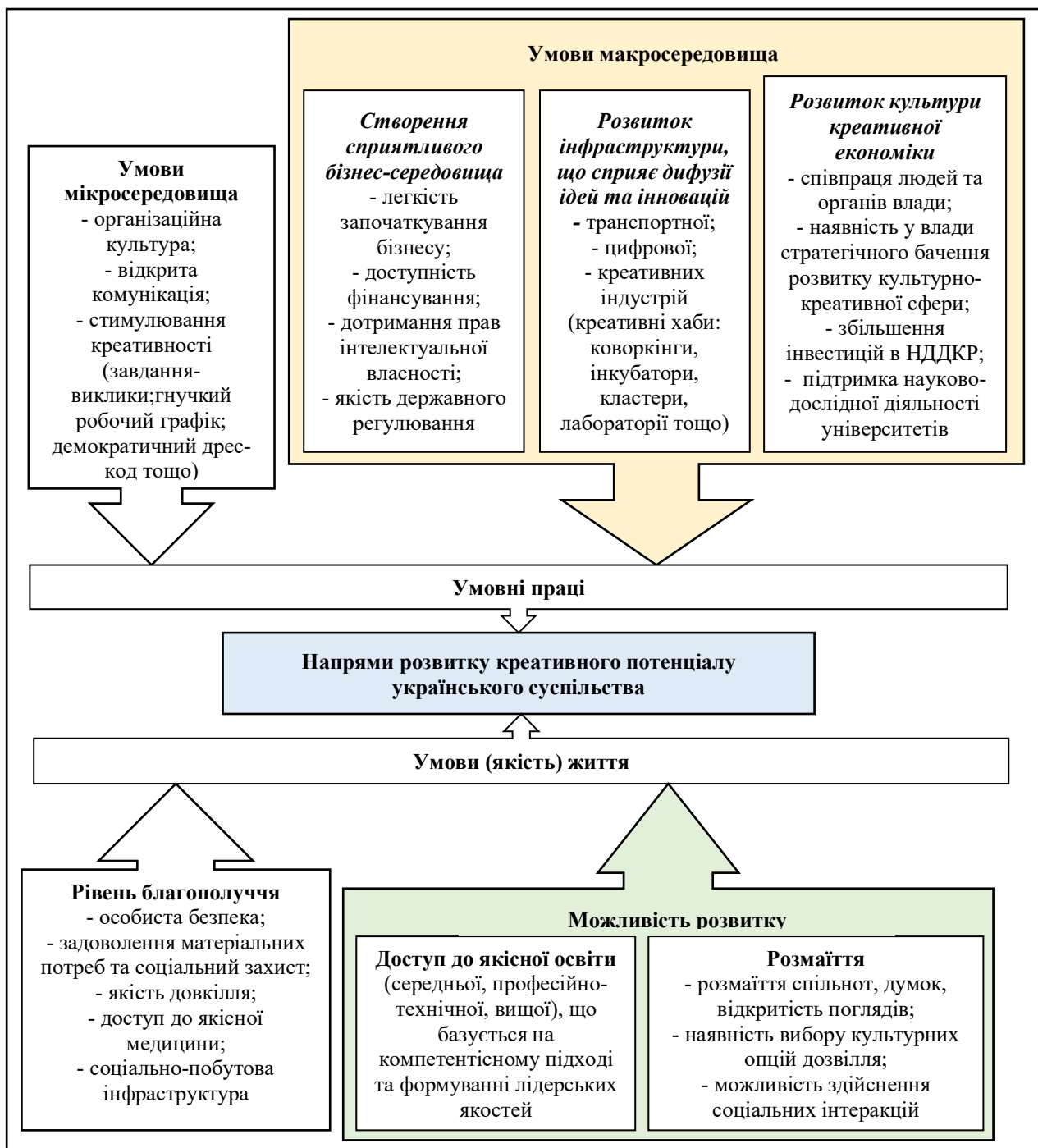
Креативні індустрії								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Культурні об'єкти	Художня творчість	Видавнича діяльність	Дизайн	Креативні послуги	Нові медіа	Аудіовізуальна творчість	Виконавські види мистецтв	Традиційні види культурного самовираження

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Креативна економіка в широкому сенсі – це економічні відносини, що виникають у взаємодіях господарюючих суб'єктів стосовно обміну і споживання продуктів інтелектуальної діяльності, що ґрунтуються на інтелектуальній власності.

Новий виток процесів глобалізації з одночасним посиленням регіоналізації, модернізації і трансформації господарських систем на базі нового технологічного устрою в останні десятиліття висуває креативний тип розвитку, спрямованість і темпи якого визначаються людиною як генератором нововведень. У концепції креативної економіки сьогодні формуються принципово нові соціально-економічні і культурні моделі, нові типи

креативних соціально-економічних відносин. На рис. 1 представлено напрями розвитку креативного потенціалу українського суспільства.

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Вимір креативності економіки можна охарактеризувати рівнем Глобального індексу креативності, що являє собою сукупність індикаторів, які охоплюють три субіндекси: індекс толерантності, індекс талантів та індекс розвитку технологій, методика розрахунку якого наведено у табл. 2.

Наразі креативна економіка стає основою світової економіки. Сучасні швидкі зміни в глобальних процесах творення і впровадження винаходів свідчать про те, що вся економіка майбутнього буде креативною. Креативність економіки є визначенням її якості, так само як і ефективність. Економічний вимір креативності полягає у виявленні її впливу на підприємництво, генерування і стимулювання інновацій, підвищення продуктивності та економічне зростання.

В Україні вже починає формуватися кластер креативних індустрій – це індустрії, що походять з індивідуальної творчості, навичок і талантів, та мають потенціал до формування добробуту і створення робочих місць через генерування та економічну реалізацію об'єктів інтелектуальної власності.

Таблиця 2

Методика розрахунку Глобального індексу креативності

Інтегральний індекс	Індекси	Субіндекси	Показники
Глобальний індекс креативності (визначається як середнє арифметичне трьох індексів).	• Глобальний індекс талантів (середнє арифметичне двох субіндексів).	• Глобальний креативний клас.	• Відсоток працівників креативного класу у загальній кількості зайнятих.
		• Глобальні освітні досягнення.	• Відсоток осіб, що здобувають освіту (професійно-технічну, вищу), у віковій групі, що охоплює п'ять років після закінчення середньої школи.
	• Глобальний індекс технологій (середнє арифметичне двох субіндексів).	• Глобальні інвестиції в НДДКР.	• Обсяг інвестицій у НДДКР у відсотках від ВВП країни.
		Глобальні інновації.	• Заявки на патенти на млн осіб.
	• Індекс толерантності (середнє арифметичне двох субіндексів).	• Глобальна толерантність до етнічних та расових меншин.	• Відсоток респондентів, які вважають, що громада, у якій вони проживають, є хорошим місцем для етнічних і расових меншин.
• Глобальна толерантність до геїв та лесбійок.		• Відсоток тих, хто повідомляє, що їхні громади є хорошим місцем для проживання геїв та лесбійок.	

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Креативна економіка нині розглядається як нова модель економічного зростання. Існує прямий зв'язок між рівнем креативності суспільства та рівнем добробуту тієї чи іншої країни.

За даними ООН, темпи зростання креативної економіки вдвічі перевищують темпи зростання сфери послуг і в чотири рази перевищуючи темпи зростання сфери промислового виробництва. Наразі галузі креативної економіки забезпечують майже 30 мільйонів робочих місць по всьому світу. У цій сфері працевлаштовано більше людей віком 15-29 років, ніж у будь-якому іншому. За останніми прогнозами, сектори креативної економіки становитимуть близько 10 % світового ВВП протягом наступних років.

Креативність – ключовий фактор, що дозволяє сучасним ОТГ реагувати на зміни, змінювати традиційні підходи до управління і розподілу ресурсів, впроваджувати технологічні інновації й заново відкривати свою культурну спадщину. Креативні індустрії створюють нові робочі місця, сприяють диверсифікації економіки і формуванню комфортного міського середовища. На частку цього сектору економіки припадає до 10 % ВВП у розвинених країнах світу. У свою чергу, каталізатором розвитку креативних індустрій – цифрових технологій, медіа, дизайну і культури тощо – є системна підтримка молодих талантів, малого і середнього бізнесу, впровадження інноваційних освітніх програм і реалізація ефективної культурної політики.

Термін «креативна (творча) економіка» був уведений в обіг журналом Business Week 2000-го року. У тому самому році в Англії з'явилася книга фахівця з міського розвитку Ч. Лендрі «Креативне місто». У ній пропагувалося об'єднання творчих ресурсів людей і співтовариств для формування економічно та соціально благополучного міського середовища. У 2001 р. Джон Хокінс зазначив, що в центрі поняття «креативна економіка» лежать «творчі» або «креативні» індустрії (creative industries), які в даний час включаються в так званий четвертинний сектор економіки, що спеціалізується на виробництві й поширенні знань, інформації та економічно успішних продуктів, які мають певну культурну цінність. Саме четвертинний сектор сьогодні є одним із ключових в економіці найбільших мегаполісів світу.

Творчі індустрії – це сектор економіки, що створює продукти на основі творчості й культурних ресурсів. Він охоплює музику, образотворче і виконавче мистецтво, кіно, моду, ремесла, літературу і видавничу справу, рекламу, дизайн, архітектурне проектування, інформаційні технології і мультимедіа. Поняття «творчі індустрії» не є остаточно усталеним. Існує певна варіативність його тлумачення різними дослідниками і практиками. Так, наприклад, у Гонконзі до цього терміна включені азартні ігри, освіта, спорт, туризм та консалтингові послуги. Поняття, прийняте у Фінляндії, включає парки атракціонів і рекреаційну діяльність. Спільним в усіх визначеннях творчих індустрій є те, що вони охоплюють діяльність, що базується на поєднанні і взаємопроникненні творчого і комерційного начал, культури та економіки, підприємництва і мистецтва. Характеристику креативної і культурної галузі та її впливу на зростання національної економіки можна знайти в новітніх публікаціях відомого економіста Дж. Поттса.

У багатьох країнах креативні індустрії – це галузі, в яких створюється найбільше робочих місць. Найчастіше це найбільші роботодавці для молоді, які відіграють все більш важливу роль не тільки у розвитку культури, а й у соціально-економічному розвитку в цілому. Так, креативний клас становить близько третини робочої сили у США. 41 мільйон осіб (наукові працівники у сферах техніки, інновацій, бізнесу, охорони здоров'я та права; зайняті у ІТ, мистецтві, музиці, дизайні, медіа та розвагах) у 2010 році заробили в середньому 70 000 дол. на рік, що понад у два рази перевищує річну зарплату у 34 000 дол., яку заробили в середньому 26 мільйонів членів робітничого класу – синіх комірців.

Однією з перших країн, що приділили пильну увагу креативним індустріям на урядовому рівні, була Великобританія, яка і сьогодні є визнаним світовим лідером за ступенем розвитку креативної економіки. У 1998 р. у складі уряду Великобританії був заснований Департамент культури, медіа та спорту (DCMS). Першим результатом його діяльності стало офіційно закріплене в тому самому році визначення поняття «творчі індустрії».

Креативна економіка може сприяти економічній реновації міст. Саме творчі індустрії забезпечують найвищі показники зростання в постіндустріальній економіці, одночасно будучи найбільш інноваційними.

Передумовами зростання питомої ваги креативної економіки у доданій вартості, створюваній у місті, є освіта і високий рівень доходів споживачів, зацікавленість і професійна підготовка зайнятих у креативному секторі, а також відкритий новим ідеям робочий простір, що відрізняється високим економічним і технологічним рівнем із розвиненою інституціональною базою. Незважаючи на це, в сучасному, переповненому інформацією і глобалізованому світі й менш розвинені держави, ніж Україна, можуть користуватися економічними перевагами креативного сектору. Виходом для них можуть бути два шляхи.

Перший – концентрація зусиль на створенні умов, необхідних для розвитку креативної економіки, залучення креативних фахівців і креативних фірм. Для цього необхідно створити відкритий творчий простір, мережу освітніх установ, зусилля яких будуть спрямовані на підготовку представників креативного класу, зосередження уваги на пошуку фінансових коштів для розвитку сфер культури. Мова йде про створення інфраструктури для креативного сектору, яка не збігається з інфраструктурою класичного виробництва.

Другий шлях – залучення на свою територію не безпосередньо креативних фірм, а кінцевих споживачів їх продукції або творчих людей, щоб кошти, зароблені в центрах творчої активності, були витрачені на місці. Це можуть бути, наприклад, центри відпочинку або місця, пов'язані з організацією культурно-розважальних заходів.

Сьогодні, у період економічної кризи, необхідно замислитися над можливістю використовувати новий феномен, яким, безумовно, є творчість, і визначити необхідні кроки, здатні допомогти економічно слабким містам та регіонам скористатися перевагами креативної економіки.

Висновки та перспективи подальших наукових розробок. Розвиток креативної економіки базується на новому феномені – необмеженому ресурсі економічного зростання – здатності людини до творчості. Креативність, що виявляється в генеруванні нових ідей, які

піддаються реалізації й подальшій комерціалізації, здатна розширити виробництво без залучення додаткової праці й капіталу. Це явище сприяє зростанню доданої вартості і є головним двигуном економічного розвитку в містах. Воно ґрунтується на передумові необмеженості творчих ресурсів, інтелектуально-креативного капіталу. Оволодіння цими ресурсами може привести до широкомасштабних змін не лише на рівні міста, а й усієї країни.

Перспективами подальших досліджень у цій сфері є розроблення рекомендацій щодо напрямів міжсекторальної підтримки і розвитку креативних індустрій в Україні.